

koho_hanke

KOHO

Kohtaamisaamien kehittämien hoivakodeissa - mitä erityisaamista muistisairaahan ihmisen kohtaaminen vaatii?

Mirjami Ponsimaa, muistiasiantuntija, Pirkanmaan Muistiyhdistys ry
Katja Hautsalo, projektipäällikkö, Tampereen ammattikorkeakoulu

Aihe

Muistisairaiden ihmisten hoito ja kohtaaminen vaatii erityisaamista. Hoivakotien asukkaiden käyttäytymiseen liittyy usein erilaisia neuropsykiatrisia oireita, kuten levottomuutta, masentuneisuutta tai jopa aggressiivista käytöstä. Muistisairaiden ihmisten parissa työskentelevät hoitajat kohtaavat lähes viikoittain haastavia tilanteita. Monet heistä kokevat kuormittavien tilanteiden vaikuttavan työssä jaksamiseen, ja heillä on tuen tarvetta kohtaamisaamisen kehittämiseksi. Kohtaamisaamista hoivakoteihin (KOHO) -hankkeessa kehitettiin kohtaamisaamisen työkalupakki. Kyseessä on Euroopan Sosiaalirahaston osarahoittama kehittämishanke (ESR+), jota toteuttaa Tampereen Ammattikorkeakoulu, Pirkanmaan Muistiyhdistys ry ja Tampereen yliopisto yhteistyössä pirkanmaalaisten hoivakotien kanssa.

Tarkoitus ja kehittämismenetelmät

Esityksemme tarkoituksena on tuoda esille työyhteisöjen tarpeiden pohjalta yhteiskehittämisen menetelmien avulla työstettyjä toimintamalleja ja käytänteitä. Hankkeen kehittämistyötä on toteutettu kymmenen kehittämiskumppanin kanssa arvokeskusteluina, koulutustapahtumina, draamatyöpajatyöskentelynä, työyhteisölähtöisinä kokeiluina ja työryhmätyöskentelynä.

Keskeiset tulokset

Työkalupakki on sähköinen, avoimesti saatavilla oleva oppimisympäristö, joka on kohdennettu hoivakotien ammattilaisille. Työkalupakki sisältää erilaisia materiaaleja, joita voi hyödyntää asukkaiden kohtaamistilanteissa ja itsenäisesti omien kohtaamistaitojen opiskelussa. Lisäksi osa materiaaleista on kohdennettu työyhteisön kohtaamiseen liittyvän toimintakulttuurin tarkasteluun ja kehittämiseen. Työkalupakki sisältää oman kohtaamisaamisen arviointiin tarkoitetun passin, jonka ammattilainen suorittaa perehdyttyään työkalupakkiin.

Päätelmät

Kohtaamisen äärelle pysähtyminen auttaa työntekijöitä vaihtamaan kokemuksiaan toisten työntekijöiden kanssa. Tärkeää on päästä jakamaan ja kuulemaan havaintoja erilaisista tilanteista ja asukaslähtöisistä toimintatavoista. Kohtaamistilanteiden reflektointi mahdollistaa eettistä kuormitusta aiheuttavien kohtaamistilanteiden puheeksi ottamisen ja niiden purkamisen. Tiimin dialogin vahvistuminen rohkaisee kehittämään kohtaamista ja auttaa tunnistamaan työyhteisön kehittämistarpeita. Konkreettinen kehittäminen voi toteutua matalan kynnyksen kokeilujen kautta lisäten yhteisön kokeilukulttuuria. Esihenkilön ja vastuusairaanhoidajan rooli yhteisölähtöisen toiminnan vahvistamisessa on merkittävä, koska hän toimii kehittämisen mahdollistajana ja jatkuvuuden turvaajana. Hankkeen työkalut ovat sovellettavissa myös muihin muistisairaiden ihmisten hoitotyön toimintaympäristöihin.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Tampereen yliopisto
Tampereen ammattikorkeakoulu

**Pirkanmaan
Muistiyhdistys ry**
Muistiliiton jäsen